SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA DÁMASA RUIZ-JARABOJA COLOMERJA,

predstavljeni 8. aprila 2008 [1]

I – Uvod

1. Rechtbank van koophandel Brussel (gospodarsko sodišče prve stopnje v Bruslju) je v predhodno odločanje predložilo štiri vprašanja: dve se nanašata na zakonitost sredstev, ki jih belgijska carinska uprava uporablja v boju proti ponarejenemu blagu; preostali vprašanji se nanašata na uporabo podatkov, pridobljenih z uporabo takih sredstev v sodnih postopkih v zvezi z bojem proti vzporednemu uvozu zunaj zakonskega okvira, s katerim so urejeni posegi carinskih uradnikov pri odkrivanju piratskih izdelkov.

2. Nenehno preseneča število pomenov pojma „pirat“ (iz starogrškega πειρατής (peirates): bandit, ropar). V samostalniški obliki označuje arhetip, ki ga more s preprostim naštevanjem najbolj značilnih potez opisati vsak otrok: lesena noga, kljuka namesto roke, umazana brada in preveza na očesu so davek tveganega življenjskega sloga, polnega dogodivščin in nevarnosti.

3. Ta predstava se v izročilu prenaša že vsaj od romantike devetnajstega stoletja [2]; tudi avtor, kot je Balzac, ki ni sledil zapovedim literarnega sloga, tako značilnega za prvo polovico 19. stoletja, je v enega od svojih romanov vključil gusarski zaplet, brez dvoma zato, da bi poudaril dramatičnost težav, ki gospo D'Aiglemont pestijo vse njeno življenje [3].

4. V širšem pomenu se samostalnik lahko uporablja tudi v pridevniški obliki, posebej ko želimo pri opisovanju blaga poudariti nepristnost ali dvomljiv način njegove umestitve na trg. Vendar je ta pomen v nasprotju z resničnim plenom teh oseb, kajti bogastvo, ki so ga nagrabili, se ni nikoli štelo za nezakonito – nezakonita je bila le njegova

1 – Jezik izvirnika: španščina.

2 – Hollywood je spremenil podobo teh prisrčnih odpadnikov; tako je denimo v filmski priredbi dogodivščin kapitana Jacka Sparrowa in njegovih mož pod naslovom Pirati s Karibov kakršna koli podobnost z resničnostjo sad popolnega naključja.

3 – Balzac, H. de, *La femme de trente ans,* založba. Flammarion, París, 1996, glej posebej str. 217 in nadaljnje, na katerih je opisano, kako se Hélène, hči zakoncev D'Aiglemont, pridruži gusarju, da bi na njegovi barki Othello ustvarila družino; po nizu bridkih dogodkov in bitki z ladjo Saint-Ferdinand, ki ji je poveljeval General, Hélènin oče, sledi brodolom na obalah Kantabrije, iz katerega Hélèni uspe rešiti le enega od svojih otrok.

nasilna pridobitev. Neki pesnik je v pesmi o uporništvu, značilnem za tisto obdobje, označil ladjo kot najbolj cenjeno gusarjevo dobrino, celo dragocenejšo kot ukradeni zakladi [4].

II – Pravni okvir

A – *Skupnostna ureditev*

6. Boj proti trženju ponarejenega in piratskega blaga ima pravno podlago v Uredbi Sveta (ES) št. 1383/2003 z dne 22. julija 2003 [6] (v nadaljevanju: Uredba št. 1383/2003 ali Uredba) in v njenem izvedbenem instrumentu, to je Uredbi Komisije (ES) št. 1891/2004 z dne 21. oktobra 2004 (v nadaljevanju: Izvedbena uredba) [7].

5. V pravni razpravi za potrebe teh sklepnih predlogov je mogoče, ob pomoči kančka domišljije, podjetja, ki opravljajo vzporedno trgovino, primerjati s pirati, in podjetja, ki branijo svojo intelektualno lastnino, z najetimi razbojniki, ki jim je njihova vlada dala „proste roke“ pri preganjanju ladij sovražnih sil. Vendar so v evropskem pravu termini obrnjeni na glavo, kajti čeprav je prejšnja primerjava še vedno uporabna za trgovino s tretjimi državami, v trgovini znotraj Skupnosti vzporedni uvoznik ravna v skladu s pravom in ima „proste roke“ pri preganjanju podjetij, ki poskušajo omejiti svobodo prostega pretoka blaga. Vse je torej odvisno od zornega kota – za velika podjetja so „free riders“ oz. vzporedni trgovci resnični „filibusteros“. [5]

7. Člen 1(1) Uredbe št. 1383/2003 določa področje njene uporabe s tem, da določa pogoje, pod katerimi lahko carinski organi ukrepajo, kadar glede določenega blaga obstaja sum, da je kršena pravica intelektualne lastnine, ker gre za ponaredke ali piratske posnetke. S členom 3(1) je razmejeno področje uporabe, s tem, da so izključeni avtentični izdelki, ki krožijo kot vzporedni uvoz.

8. Dejavnost carinske uprave se začne na pobudo stranke, to je s predstavitvijo prošnje imetnika pravice, ki je domnevno kršena;

4 – Espronceda, J. de, (1808–1842) avtor „La canción del pirata“ (pesem gusarja) iz zbirke Las mil mejores poesías de la lengua castellana (tisoč najboljših pesmi v kastiljščini), založba Ibéricas, 31. izdaja, Madrid, 1995, str. 302–303, je napisal te verze: „Que es mi barco mi tresoro, / que es mi Dios la libertad, / mi ley la fuerza y el viento, / mi única patria la mar (moja ladja je moj zaklad, moj Bog je svoboda, moj zakon sta sila in veter, moja edina domovina je morje).“

5 – S tem izrazom se v španščini označuje posebno vrsto gusarjev, ki so delovali predvsem v Karibskem morju in so uživali popolno svobodo ter dovoljenje za ropanje. Olivier de Oexmelin v svojem delu Historia de los aventureros que se distinguieron en las Indias podrobno opisuje nenavadno življenje teh morskih razbojnikov in navaja zanimive podatke, kot denimo znesek, ki so ga v obliki nadomestila prejeli za pohabljenost, ki je bila posledica boja: sto piastrov za oko in šeststo za desno roko. Melegari, V., *Piratas, corsarios y filibusteros,* v španščino prevedel Fermín Muñoz, založba Bruguera, Barcelona, 1998, str. 82 in nadaljnje.

6 – Uredba sveta (ES) št. 1383/2003 z dne 22. julija 2003 o carinskem ukrepanju zoper blago, glede katerega obstaja sum, da krši določene pravice intelektualne lastnine, in o ukrepih, ki jih je treba sprejeti zoper blago, glede katerega je ugotovljeno, da je kršilo take pravice (UL L 196, str. 7).

7 – Uredba Komisije (ES) št. 1891/2004 z dne 21. oktobra 2004 o sprejemu določb za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 (UL L 328, str. 16).

prošnja je lahko vložena celo, preden nastopi kršitev, če so izpolnjeni pogoji, določeni v členu 5 Uredbe št. 1383/2003. Vendar so carinski uradniki, če se glede nekega blaga pojavi sum, na podlagi člena 4 pooblaščeni, da po uradni dolžnosti obvestijo imetnika pravice intelektualne lastnine, prekinejo sprostitev sumljivega blaga ali ga zadržijo za obdobje treh delovnih dni po tem obvestilu, da bi se imetniku pravice omogočila predložitev že omenjene prošnje.

9. V obeh primerih je treba predložiti prošnjo na podlagi obrazca, ki ga vsebuje priloga 1 Izvedbene uredbe, skupaj z izjavo imetnika pravice, ki je predpisana v členu 6 Uredbe št. 1383/2003, s katero prevzema odgovornost do oseb, ki bi jih prizadela njegova dejanja ali opustitve, če bi bil postopek, sprožen v skladu s členom 9(1), prekinjen ali če bi se naknadno ugotovilo, da z zadevnim blagom niso kršene pravice intelektualne lastnine.

10. S členom 4(2) Uredbe št. 1383/2003 so urejene carinske poizvedbe:

„V skladu s pravili, ki veljajo v zadevni državi članici, lahko carinski organi, ne da bi razkrili druge informacije razen dejanskega ali domnevnega števila artiklov in njihove narave ter preden obvestijo imetnika pravice o možni kršitvi, zaprosijo imetnika pravice, da jim predloži vse informacije, ki jih potrebujejo za potrditev suma.“

11. S členom 9 Uredbe št. 1383/2003 je urejeno delovanje carinskih organov, ko prejmejo prošnjo imetnika intelektualne lastnine, ki je bila kršena. V prvem odstavku tega člena je določeno, da morajo ob najmanjšem sumu prekiniti sprostitev blaga ali ga zadržati. V drugem odstavku tega člena pa jim je naloženo, da morajo obvestiti imetnika pravice, deklaranta ali imetnika blaga o dejanski ali ocenjeni količini in dejanski ali domnevni naravi blaga.

12. Člen 9(3) je razdeljen v tri pododstavke:

„Z namenom ugotoviti, ali je bila pravica intelektualne lastnine kršena […] carinski urad ali oddelek, ki je obdelal zahtevo, obvesti imetnika pravice na njegovo zahtevo in če je znan, o imenih in naslovih prejemnika, pošiljatelja, deklaranta ali imetnika blaga ter o poreklu in provenienci blaga, glede katerega obstaja sum […].

Carinski urad omogoči vlagatelju […] [da pregleda] blago, katerega sprostitev je bila prekinjena […].

Pri pregledovanju blaga lahko carinski urad vzame vzorce in jih […] preda ali pošlje imetniku pravice na njegovo izrecno zahtevo, in sicer strogo za namene analize in za omogočanje nadaljnjega postopka. […]“

13. Člen 12(1) Uredbe št. 1383/2003 določa, da lahko imetnik pravice uporabi podatke, naštete v prvem pododstavku člena 9(3), le za namene, opredeljene v členih 10, 11 in 13(1).

14. Člen 12(2) se nanaša na uporabo podatkov, ki jih zbere carinska služba:

„Vsaka druga uporaba, ki ni dovoljena po nacionalni zakonodaji države članice, v kateri je prišlo do situacije, lahko na podlagi prava države članice, v kateri se nahaja zadevno blago, sproži civilnopravno odgovornost nosilca pravice in povzroči, da se zahteva za ukrepanje […] zadrži […].“

15. Uredba št. 1383/2003 je začela veljati sedmi dan po objavi v Uradnem listu Evropske Unije, to je 9. avgusta 2003; izjema je bil člen 25(2), katerega začetek veljavnosti je bil odložen na 1. julij 2004.

16. Člen 9(1) Izvedbene uredbe določa:

„Zahteve za ukrepanje [carinskih organov], vložene pred 1. julijem 2004, ostanejo v veljavi do njihovega zakonitega poteka in jih ni mogoče podaljšati. Dopolnjene pa morajo biti z izjavo iz člena 6 temeljne uredbe [Uredba št. 1383/2003] […]. S to izjavo se sprosti jamstvo, ki ga eventualno zahtevajo države članice.“

17. Izvedbena uredba je postala zavezujoča na dan objave v Uradnem listu Evropske Unije, torej 30. oktobra 2004, člen 11(2) se je začel retroaktivno uporabljati s 1. julijem 2004.

18. Nazadnje je treba navesti tudi člen 15 Carinskega zakonika skupnosti [8], ki določa:

„Vsi podatki, ki so zaupne narave ali so zaupno posredovani, veljajo za poslovno skrivnost. Carinski organi jih ne smejo razkriti brez izrecnega dovoljenja osebe ali organa, ki jih je predložil; posredovanje podatkov je dovoljeno, če so carinski organi pooblaščeni ali dolžni to storiti v skladu z veljavnimi predpisi, zlasti s področja varovanja podatkov, ali v zvezi s sodnimi postopki."

B – *Belgijska ureditev*

19. V skladu s členom 320(1) AWDA [9] mora vsak uradnik in vsakdo, ki v kakršni koli vlogi sodeluje pri uporabi davčnih predpisov ali ki ima zunaj izvrševanja svojih delovnih obveznosti dostop do pisarn carinske uprave in uprave za posebne davke, „spoštovati strogo zaupnost glede vseh zadev, za katere je izvedel med opravljanjem svojih dolžnosti."

20. Tako kot preostali davčni predpisi je tudi to pravilo del belgijskega javnega reda, vendar to ne pomeni, da se s tem izključujejo informacijski tokovi, ki jih državno tožilstvo (v carinskih primerih) uporabi v civilnem postopku.

21. Po belgijskem procesnem pravu so civilna sodišča pooblaščena kot priče zaslišati uradnike [10] in lahko od carinskih organov zahtevajo dokumente iz preiskav državnega tožilca [11]. V teh primerih se morajo osebe, za katere velja obveznost varovanja poklicne skrivnosti, podrediti odredbam sodišča.

III – Dejansko stanje spora o glavni stvari

22. Tožeče stranke v sporu o glavni stvari, Beecham Group in druga podjetja (v nadaljevanju: Beecham in drugi), so del skupine GlaxoSmithKline (v nadaljevanju: GSK), ki proizvaja in trži zdravila in druge izdelke za zdravstveno nego in ima v skupni lasti nekaj registriranih znamk.

8 – Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1).

9 – Koninklijk besluit van 18 juli 1977 tot coördinatie van de algemene bepalingen inzake douane en accijnzen (kraljevi odlok z dne 18. julija 1977 o uskladitvi splošnih določb glede carin in posebnih davkov).

10 – Člen 915 in nadaljnji Gerechtelijk Wetboek (zakon o civilnem postopku).

11 – Člen 877 in nadaljnji belgijskega zakona o civilnem postopku.

23. Tožena stranka, Andacon NV, se ukvarja s prodajo zdravil na debelo.

24. Podjetje GSK Export Ltd., ki ima sedež v Keniji in je del skupine, v katero spadajo tudi tožeče stranke, je v letih 2003 in 2004 etiopski družbi MBATA (Ethiopia) Pvt. Ltd. Company (v nadaljevanju: MBATA) s sedežem v Adis Abebi prodala precejšnjo količino izdelkov, ki jih izdeluje skupina GSK. Končni kupec blaga je bila etiopska vojska.

25. Zaradi zemljepisne lege Etiopije, ki leži na t. i. „afriškem rogu“ in je po razglasitvi neodvisnosti Eritreje ostala brez dostopa do morja, so bila zdravila po morski poti prepeljana do pristanišča v Džibutiju in nato po kopnem do etiopske prestolnice.

26. GSK je v skladu s členom 3(1) Uredbe Sveta (ES) št. 3295/94 z dne 22. decembra 1994 [12] v Združenem kraljestvu vložil zahtevo za ukrepanje carinskih organov, zahtevo so pristojni angleški organi sprejeli 26. novembra 2003, določili njeno veljavnost do 25. novembra 2004 in te podatke v decembru 2003 sporočili ustreznim belgijskim organom.

12 – Uredba Sveta (ES) št. 3295/94 z dne 22. decembra 1994 o ukrepih za prepoved sprostitve ponarejenega in piratskega blaga v prosti promet, izvoz, ponovni izvoz ali za uvedbo odloženega postopka (UL L 341, str. 8).

27. V začetku oktobra 2004 so belgijski obmejni organi sporočili GSK, da je bila obsežna pošiljka blaga, označena z njegovim razlikovalnim znakom, prek pristanišča v Antwerpnu uvožena v Belgijo iz kraja zunaj ozemlja Evropske unije.

28. GSK je dobil pooblastilo za pregled nekaterih vzorcev teh izdelkov na kraju samem, da bi ugotovili, ali so ponarejeni. Iz serijskih številk je bilo vidno, da so bili v Evropsko unijo uvoženi izdelki prodani MBATI in da je bila kot končni kupec navedena etiopska vojska.

29. S predhodnim pregledom je bila potrjena pristnost spornega blaga, zato je belgijska carinska uprava zavrnila zahtevo imetnika znamke po razkritju dodatnih podatkov, ker je menila, da vzporedni uvoz ni zajet v Uredbi št. 1383/2003.

30. Na prošnjo GSK je Predsednik Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen (sodišče prve stopnje v Antwerpnu) s sklepom z dne 5. oktobra 2004 prepovedalo premikanje teh zdravil in drugega blaga, tudi če bi bila še v tranzitu, ki jih je GSK Export Ltd. prodal MBATA in izvirajo iz Džibutija, in na stroške prosilcev imenovalo sodnega izvršitelja kot

depozitarja omenjenega blaga in ga pooblastilo, da zbere in vpiše v zapisnik vse potrebne podatke o količini, nazivu izdelka, njegovem izvoru in namembnem kraju.

31. Na pobudo imenovanega depozitarja in na podlagi dokumenta z dne 6. oktobra 2004, ki ga je podpisal sodni izvršitelj, sta se zasegla 202 lota zdravil.

32. V preiskavi se je pokazalo, da je na začetku MBATA poskušala zaplenjeno blago ponovno prodati neki družbi s sedežem v Združenem kraljestvu in nato podjetju AYEZAN E-Gistic L.l.c. (v nadaljevanju: AYEZAN), za katero velja pravo Združenih arabskih emiratov.

33. Podjetje iz te arabske države je proti sklepu z dne 5. oktobra 2004 vložilo ugovor tretjega, ki ga je Sodišče prve stopnje v Antwerpnu 24. marca 2005 zavrnilo kot neutemeljenega.

34. AYEZAN je vložilo pritožbo zoper ta sklep pred Hof van Beroep te Antwerpen (pritožbeno sodišče v Antwerpnu). Z odločbo z dne 1. marca 2006 je to sodišče naložilo carinskemu uradu v Antwerpnu, naj k sodni preiskavi priloži vse dokumente v zvezi z uvozom 202 lotov zdravil, kar je področni direktor storil 28. aprila 2006.

35. S sodbo z dne 13. septembra 2006 je Hof van Beroep pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno.

36. Po mnenju tega sodišča bi carinska uprava imetniku znamke lahko pokazala nekaj primerkov sumljivega blaga, da bi se ugotovilo, ali gre za ponaredke v skladu s členom 4(2) Uredbe št. 1383/2003. Toda opozorilo je tudi, da pri tem razkritju ne gre za natančen pregled v skladu s členom 9(3), drugi pododstavek, s katerim je dovoljen temeljit pregled izvora in porekla blaga ali podrobna tehnična analiza prejetega vzorca, kot določa zadnji pododstavek tega člena.

37. Čeprav predložitveni sklep ni vseboval veliko podrobnosti spora, o katerem se odloča pred predložitvenim sodiščem, iz njega izhaja, da Beecham in drugi od Rechtbank van koophandel zahtevajo, naj, prvič, Andaconu NV prepove uporabo spornih znamk v trgovskem prometu brez dovoljenja njenih imetnikov in, drugič, naj se zaseženo blago uniči.

38. Andacaon NV ugovarja, da so podatki, ki jih je pridobila belgijska carinska uprava, lahko uporabljeni le za namene, ki so predvideni z Uredbo št. 1383/2003, kar zlasti velja v postopkih za preprečevanje vzporednega uvoza.

IV – Vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

39. Zaradi pomena navedenih uredb, ki imajo v državah članicah neposredni učinek, je Rechtbank van koophandel v Bruslju pred odločanjem o utemeljenosti prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 9(1) Uredbe (ES) št. 1891/2004 razlagati tako, da je pristojni carinski službi ali pristojnemu carinskemu uradu prepovedano izvesti postopek obveščanja (ali za to poskrbeti) v smislu člena 9(2) Uredbe (ES) št. 1383/2003 ali pregleda v smislu člena 9(3), drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 1383/2003, dokler zahtevi za ukrepanje, ki je vložena pred 1. julijem 2004, ni priložena izjava, ki je predvidena v členu 6 Uredbe št. 1383/2003? Drugače povedano, ali ta izjava pomeni formalni pogoj, ki ga je treba izpolniti za to, da zahteva za ukrepanje velja še naprej?

2. Ali je treba člen 4(2) Uredbe (ES) št. 1383/2003 razlagati tako, da daje carini Antwerpna možnost, da imetniku znamke predloži šest vzorcev blaga zaradi ugotovitve, ali gre za ponarejeno blago, ob upoštevanju, da se takšna obvestitev ne sme primerjati z [natančnim] pregledom v smislu člena 9(3), drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 1383/2003, v okviru katerega je mogoče v celoti nadzirati izvor in poreklo blaga, niti [z natančno] tehnično analizo vzetega vzorca v smislu člena 9(3), tretji pododstavek, Uredbe (ES) št. 1383/2003? Če je odgovor pritrdilen, ali je treba to predložitev opraviti v roku treh delovnih dni, ki je določen v členu 4(1) Uredbe?

3. Ali je Uredba (ES) št. 1383/2003 v nasprotju s tem, da belgijski carinski uradniki informacije, pridobljene pri izvajanju Uredbe, dajejo zunaj poti, ki so predvidene v Uredbi – v tem primeru v členu 9(2) in členu 9(3), prvi pododstavek, Uredbe – na primer pri zaslišanju prič ali predložitvi dokazov pred belgijskimi sodišči prve stopnje?

4. Ali je Uredba (ES) št. 1383/2003 v nasprotju s tem, da se informacije, ki so bile pridobljene na podlagi členov 4(2) (glej drugo vprašanje) in 9(2) in (3), ki niso informacije, na katere se nanaša člen 9(3), prvi pododstavek, navedene uredbe, ali informacije, ki se pridobijo pri

zaslišanju prič ali pri predložitvi dokazov, ki ju naloži belgijski sodnik (glej tretje vprašanje), uporabijo v okviru drugega postopka, kot je postopek za ugotovitev ponarejanja blaga, kakršen je denimo postopek v zvezi z bojem proti vzporednemu uvozu?“

40. Predložitveni sklep je bil v vpisnik sodnega tajništva Sodišča vpisan 5. marca 2007.

41. Beecham in drugi so 16. maja 2007 pred Hof van Beroep te Brussel vložili pritožbo zoper ta sklep.

42. V pisnem postopku so stališča predložili Beecham in drugi, Andacon NV, nemška in belgijska vlada ter Komisija.

43. Obravnave ni predlagal nihče, zato je bila zadeva po upravni seji 26. februarja 2008 v stanju za pripravo teh sklepnih predlogov.

V – Analiza vprašanj za predhodno odločanje

A – *Predhodno: pristojnost Sodišča*

44. Preučitev te postopkovne zahteve pred predlogom za sprejetje predhodne odločbe je nujna zaradi trditev, ki so jih tožeče stranke v sporu o glavni stvari s tem namenom navedle v vlogi, ki je bila vložena na Sodišče.

45. Opozoril sem že, da so Beecham in drugi izpodbijali predložitveni sklep predložitvenega sodišča. Trdijo, da zaradi devolutivnosti nacionalnega pravnega sredstva Rechtbank van koophandel v Bruslju ni več pristojno za odločanje v zadevi, o kateri odloča Hof van Beroep v Bruslju.

46. Utemeljitev je zelo spretna, saj se sklicuje na sodno prakso, iz katere izhaja, da Sodišče ne more odločati o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga je predložilo nacionalno sodišče, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Skupnosti ni povezana z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, ali če je problem hipotetičen [13].

13 – Sodbe z dne 16. decembra 1981 v zadevi Foglia (244/80, Recueil, str. 3045, točka 18); z dne 25. oktobra 2005 v zadevi Schulte (C-350/03, ZOdl., str. I-9215, točka 43) in z dne 15. februarja 2007 v zadevi BVBA Management, Training en Consultancy (C-239/05, ZOdl., str. I-1455, točka 52).

47. Vendar primerjava med zadevnim primerom in zadevami, v katerih so bile izdane sodbe, na podlagi katerih je Sodišče razvilo tako doktrino, ne prepriča. Z uporabo pravnih sredstev pred nacionalnimi sodišči se povezava med želeno razlago prava Skupnosti in dejanskim stanjem pravnih sporov ne oslabi in se ne obravnava zgolj teoretično.

48. To tudi ni pravi pristop za to, da se postavi pod vprašaj pristojnost Sodišča, kajti po tem, ko bo zadeva obravnavana v postopku pred sodiščem *ad quem*, bo spor vrnjen v obravnavo sodišču *a quo*, ki je predložilo predlog za predhodno odločanje, da nadaljuje obravnavo spora. Če se pritožbi ugodi, Sodišče ustavi postopek [14], če pa se zavrne, je vprašanje za predhodno odločanje v celoti aktualno.

49. V takih primerih je Sodišče v sodni praksi utrjevalo stališče, da se obravnavo vprašanj za predhodno odločanje nadaljuje, dokler se zahteva nacionalnega sodišča ne umakne ali razveljavi [15], pri čemer o njih sedaj odloča glede na odložilni učinek nacionalnih pravnih sredstev proti predložitvenim sodnim odločbam. Če je v nacionalnih procesnih določbah tak učinek predviden [16], se odločanje v zadevi odloži, v nasprotnem primeru pa se nadaljuje.

50. Taka rešitev ima dve prednosti: spoštuje pravico toženih strank do uporabe pravnih sredstev v skladu z nacionalno ureditvijo in obenem utrdi položaj sodišča *a quo* kot predložitelja vprašanja za predhodno odločanje, s čimer se onemogoči procesne taktike strank v postopku v sporu o glavni stvari.

51. Iz spisa izhaja, da je Sodišče na Hof van Beroep v Bruslju zaradi pomanjkanja podatkov o odložilnem učinku nacionalnih pravnih sredstev vloženih proti predložitvenim sklepom naslovilo prošnjo za pojasnilo glede ureditve tega vprašanja v belgijskem procesnem pravu.

52. Omenjeno pritožbeno sodišče je odgovorilo z dopisom z dne 8. januarja 2008, ki je bil v vpisnik sodnega tajništva Sodišča vpisan 17. januarja 2008, v katerem pojasnjuje, da pravno sredstvo nima odložilnega učinka, zato se postopek za sprejetje predhodne odločbe lahko nadaljuje.

53. Torej je treba ugotoviti dopustnost vprašanj za predhodno odločanje in začeti preučitev zadeve.

14 – Sklepi z dne 3. junija 1969 v zadevi Chanel proti Cepehi (31/68, Recueil, str 403); z dne 4. julija 1990 v zadevi Plapied in Gallez (C-34/90); z dne 8. decembra 1993 v zadevi Bosman (C-269/92) in z dne 16. januarja 1996 v zadevi Ardon in drugi (C-310/94).

15 – Sodbi z dne 30. januarja 1974 v zadevi BRT (127/73, Recueil, str. 51, točka 9) in z dne 9. marca 1978 v zadevi Simmenthal (106/77, Recueil, str. 629, točka 10).

16 – Zgoraj navedeni sklep z dne 3. junija 1969 v zadevi Chanel proti Cepehi; sklep z dne 20. januarja 1988 v zadevi Nationaal Instituut vor Landbouwkrediet (C-132/87) in zgoraj navedeni sklep z dne 4. julija 1990 v zadevi Plapied in Gallez.

B – *Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

54. Vprašanje izvira iz sprememb prava, ki so bile izvedene med nastankom dejstev spora o glavni stvari.

55. Iz pravnega okvira izhaja, da je bila Uredba št. 1383/2003 objavljena avgusta 2003 in je začela veljati 1. julija 2004, Izvedbena uredba pa je bila sprejeta šele 21. oktobra 2004 in objavljena v Uradnem listu 30. oktobra ter se je z retroaktivnim učinkom začela uporabljati z dnem temeljne Uredbe, to je 1. julija 2004.

56. V členu 9(1) Izvedbene uredbe je predpisano, da je treba k zahtevam za ukrepanje, ki so bile predložene pred 1. julijem 2004, obvezno predložiti izjavo, ki je navedena v členu 6 Uredbe št. 1383/2003; predložitveno sodišče poskuša ugotoviti, ali bi Beecham in drugi lahko nasprotovali tej obveznosti, saj so se sporni dogodki zgodili na začetku oktobra istega leta, torej pred objavo Izvedbene uredbe v Uradnem listu. Predložitveno sodišče torej želi vedeti, ali je taka obveznost pogoj *sine qua non* za veljavnost zahteve za ukrepanje.

57. Zaradi tako nepopolno opravljene naloge zakonodajalca menim, da bi bila najprimernejša rešitev poseči po najbolj elementarnih pravnih orodjih hermenevtike, to je splošnih načelih celotne pravne ureditve.

58. Z načelom javnosti pravnih aktov, ki je tesno povezano z načelom pravne varnosti, je zagotovljeno, da pravni akti, ki niso bili objavljeni in so tako nedostopni državljanom, zanje ne morejo biti zavezujoči. Le tako se zagotovi veljavnost reka, tako dobro znanega španskim pravnikom, in sicer „nepoznavanje prava ne opravičuje“. [17]

59. V obravnavanem vprašanju za predhodno odločanje je zamisel, ki je vsebovana v trditvah Andacon NV, da bi morale biti tožeče stranke v postopku v sporu o glavni stvari obsojene, ker niso predstavile izjave, ki je v členu 6(1) Uredbe št. 1383/2003 predpisana kot priloga zahtevi za ukrepanje, ki jo je angleškim carinskim organom predložil GSK novembra 2003, v ostrem nasprotju z načelom, navedenim v prejšnji točki.

60. Po eni strani, ker Uredba št. 1383/2003 ne vsebuje prehodnih določb, posebej glede zahtev za ukrepanje, ki so predložene pred

17 – Vsebuje ga tudi člen 6(1) civilnega zakonika, ki je v tretjem poglavju z uvodnim naslovom Splošna veljava predpisov.

začetkom veljavnosti te uredbe, so se Beecham in drugi lahko zanesli na veljavnost zahtev, predloženih na podlagi Uredbe št. 3295/94. V tem smislu je imel člen 6 Uredbe št. 1383/2003 le učinek *pro futuro*, torej le za zahteve, predložene po 1. juliju 2004.

61. Po drugi strani, kot pravilno navaja Komisija, izhaja iz pravilne razlage člena 9(1) Izvedbene uredbe, da zahteve za ukrepanje, predložene carinski upravi, ostanejo veljavne do izteka časa, ki je bil določen; toda ta osnovna predpostavka ni odvisna od usode izjave, ki mora biti priložena na podlagi istega člena, saj se nanaša na zagotovila, ki bi jih bilo mogoče uveljavljati v državah članicah. Drugače kakor za zahteve, predložene po 1. juliju 2004 [18], veljavnost zahtev, vloženih pred tem rokom, ni bila odvisna od izpolnitve te formalnosti, in sicer zaradi uskladitve z Uredbo št. 3295/94 [19], v kateri prav tako ni predpisana kot pogoj.

62. Strinjanje s stališčem Andacona NV bi pomenilo sprejetje sprememb osnovnih pogojev za veljavnost zahtev, vloženih pred 1. julijem 2004, s tem, da bi se k obstoječim dodal nov pogoj, in sicer izjava, ki jo predpisuje člen 6 Uredbe št. 1383/2003, kar pa bi bilo v skladu z Uredbo št. 3295/94 odvisno od diskrecije posameznih držav članic. Tak postopek bi bil v nasprotju z načeli pravne varnosti in zaupanja v pravo, hkrati pa bi posegel v pravice, ki so jih predložitelji zahtev pridobili pred spremembo zakonodaje.

63. Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti nikalno, v smislu, da izjava, ki jo omenja člen 6 Uredbe št. 1383/2003, ni formalni pogoj za veljavnost zahtev za ukrepanje, vloženih pri carinskih organih pred 1. julijem 2004.

C – Drugo vprašanje za predhodno odločanje

64. Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje Sodišče o mejah dejavnosti carine glede na člen 4(2) Uredbe št. 1383/2003 in želi vedeti, ali je s tem členom organom v Antwerpnu dana možnost pokazati imetniku znamke šest vzorcev blaga, da bi se ugotovilo, ali gre za ponaredke ali ne.

65. Rechtbank van koophandel razume, da se tega obvestila ne sme enačiti niti z natančnim pregledom iz člena 9(3), drugi pododstavek,

18 – Člen 5(5), drugi pododstavek, Uredbe št. 1383/2003.
19 – Člen 3(2) v zvezi z odstavkom 6.

navedene uredbe, na podlagi katerega je dovoljeno preveriti izvor in namen blaga, niti s podrobno tehnično analizo vzorcev iz tretjega pododstavka zadnjenavedenega člena.

66. Če bi Sodišče odgovorilo pritrdilno, bi bilo dobro tudi ugotoviti, ali je treba vzorce pokazati v roku treh delovnih dni, ki je predpisan v členu 4(1) zgoraj navedene uredbe.

67. Treba je soglašati s Komisijo, ki trdi, da sta položaja, opisana v členih 4 in 9 Uredbe št. 1383/2003, različna, in ju je treba zaradi vpliva, ki ga imata na končni odgovor, kratko razložiti.

68. Prva določba se nanaša na ukrepe, ki jih carina lahko sprejme *pred* zahtevo za ukrepanje, kot izhaja iz naslova oddelka 1, poglavje 2, prej navedene uredbe, ki vsebuje le člen 4.

69. Gre za najmanjše ukrepe, ki so namenjeni za obvestitev imetnika pravice do intelektualne lastnine, ki je lahko kršena, o sumljivem blagu, da lahko v roku treh dni od prejetja tega obvestila v skladu s členom 5 Uredbe št. 1383/2003, zahteva ukrepanje carine.

70. Tako se ustvari podlaga za kasnejše podrobnejše preglede, ki jih opravijo carinski organi ali imetnik znamke oz. podobne pravice, ki so dovoljeni le, če jih po obvezni vložitvi uradne prošnje za pregled potrdi carinska uprava. Vložitvi te prošnje lahko sledi pregled, predviden v členu 9. Drugače rečeno, člena 4 in 9 se medsebojno izključujeta.

71. Kakor izhaja iz predložitvenega sklepa, je GSK že novembra 2003 vložil prošnjo, ki jo je carinska uprava Velike Britanije sprejela še isti mesec, belgijska pa v decembru 2003. V takih okoliščinah, kot opozarja belgijska vlada, razlaga člena 4 Uredbe št. 1383/2003 za Rechtbank van koophandel v Bruslju ni uporabna, zato predlagam, naj se na drugo vprašanje ne odgovori.

D – *Tretje in četrto vprašanje za predhodno odločanje*

72. Predložitveno sodišče skrbi uporaba podatkov, ki so jih pridobili carinski organi zunaj obsega uporabe, ki ga predvideva Uredba št. 1383/2003, posebej v primerih, kadar se zahteva razkritje podatkov med zaslišanjem prič ali če se s sodnim odlokom zahteva njihova predložitev kot dokazno gradivo (tretje vprašanje) ali ob uporabi podatkov v postopkih boja proti vzporednemu uvozu (četrto vprašanje).

73. Predložena vprašanja bom reševal ločeno, vendar se strinjam z nemško vlado [20], da bi jih bilo smiselno obravnavati skupaj, saj imajo skupno podlago: obdelava podatkov, zbranih v natančno določenem delovnem procesu, kot je carinski, in nadaljnje razkritje teh podatkov v pravnih sporih.

74. Prvič, treba je poudariti, da predložitveno sodišče zanimajo predvsem podatki glede dejanske oz. ocenjene količine blaga, glede njegove dejanske ali domnevne narave, glede imen in naslovov končnih kupcev, prodajalcev, deklarantov ali posestnikov blaga in glede izvora in porekla sumljivega blaga v skladu s členom 9(2) in (3), prvi pododstavek, Uredbe št. 1383/2003.

75. Drugič, ureditev se razlikuje glede položaja posredovalca podatkov. Če naj bi se podatke uporabilo v druge namene, je pravni položaj carinskih uradnikov drugačen kot položaj imetnikov pravic intelektualne lastnine, ki so pridobili zadevne podatke.

76. V skladu s tem se s členom 12 Uredbe št. 1383/2003 ne ureja položaj carinskih uradnikov, saj so v prvem odstavku, v katerem je uporaba pridobljenih podatkov omejena na namene, določene v tej uredbi, navedeni le „[imetniki pravic]“. Lahko torej sklepamo, da za carinske uradnike ne velja zgoraj navedeni člen, temveč člen 15 Carinskega zakonika Skupnosti, ki na tem področju velja kot *lex generalis*.

77. Zadnjeomenjena določba omogoča carinskim organom posredovati podatke toliko, kolikor to dovoljuje varovanje podatkov, ali v okviru sodnega postopka. Zato za uporabo podatkov zunaj carinskih dejavnosti velja nacionalno procesno pravo, v tem primeru belgijsko.

20 – Stališča je predložila le k zadnjima vprašanjema.

78. Na tretje vprašanje za predhodno odločanje je torej treba odgovoriti tako, da ni v nasprotju z Uredbo št. 1383/2003, da carinski uradniki posredujejo podatke, ki so jih pridobili med opravljanjem dejavnosti v skladu s to uredbo, za namene zunaj obsega, ki je predviden v členu 9(2) in (3), prvi pododstavek, Uredbe, konkretno pri zaslišanju prič ali predložitvi pisnih dokazov, ki jih zahtevajo nacionalna sodišča.

79. Pravni položaj imetnika pravic intelektualne lastnine se ne razlikuje bistveno od položaja carinskih uradnikov. Čeprav, kakor sem že opozoril, se s členom 12(1) Uredbe št. 1383/2003 obseg možnosti uporabe podatkov, ki jih je pridobila carina, omejuje na namene, ki so izrecno določeni v tej uredbi, drugi odstavek tega člena določa, da se o prošnji za drugo uporabo teh podatkov odloča na podlagi pravne ureditve države članice, od koder blago izvira, kar na splošno pomeni državo članico, katere carina je obvestila o obstoju sumljivih izdelkov.

80. Obseg uporabe se znova razširi, in sicer z vsemi možnostmi, ki jih omogoča nacionalno pravo, to je na postopke pred vsemi sodišči, torej tudi pred civilnimi in tistimi, ki dovoljujejo boj proti vzporednemu uvozu.

81. Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da lahko imetnik znamke nasprotuje vzporednemu uvozu iz tretjih držav, če se skuša blago, označeno z njegovim znakom, vnesti na ozemlje Skupnosti brez njegove izrecne ali tihe privolitve. Za to blago ne velja načelo izčrpanja pravice iz znamke, ki obvezuje le v Evropskem gospodarskem prostoru [21].

82. S tem, da je bilo blago uvoženo brez privolitve, je bila kršena pravica imetnika znamke. [22] Uredba št. 1383/2003 je namenjena za boj proti trženju ponarejenega in piratskega blaga, s katerim so kršene pravice intelektualne lastnine. Zato ne bi bilo razumljivo, če imetnik teh pravic ne bi mogel uporabiti podatkov, ki so jih pridobili carinski organi, za zaščito svojih pravic pred drugimi sodišči in s tem tudi za boj proti vzporednemu uvozu.

83. Če povzamem, menim, da je treba na četrto vprašanje za predhodno odločanje prav tako odgovoriti nikalno, in sicer da Uredba št. 1383/2003 ni v nasprotju s tem, da se podatki, pridobljeni med opravljanjem dejavnosti na podlagi člena 9(2) in (3), uporabijo v postopku, ki je bil sprožen, da bi se preprečil vzporedni uvoz iz tretjih držav, kadar je kršena pravica do znamke.

21 – Sodba z dne 16. julija 1998 v zadevi Silhouette International Schmied (C-355/96, Recueil, str. I-4799, točke 18 in od 22 do 26); v povezavi s sodbama z dne 1. julija 1999 v zadevi Sebago in Maison Dubois (C-173/98, Recueil, str. I-4103, točke od 17 do 20) in z dne 20. novembra 2001 v združenih zadevah Zino Davidoff in Levi Strauss (od C-414/99 do C 416/99, Recueil, str. I-8691, točka 47).

22 – Sodbi z dne 8. aprila 2003 v zadevi Van Doren + Q (C-244/00, Recueil, str. I-3051, točka 26) in z dne 30. novembra 2004 v zadevi Peak Holding (C-16/03, ZOdl., str. I-11313, točka 36).

VI – Predlog

84. Upoštevajoč predstavljene preudarke predlagam Sodišču, naj na vprašanja za predhodno odločanje Rechtbank van koophandel odgovori:

1. Izjava, ki je omenjena v členu 6 Uredbe Sveta (ES) št. 1383/2003 z dne 22. julija 2003 o carinskem ukrepanju zoper blago, glede katerega obstaja sum, da so z njim kršene določene pravice intelektualne lastnine, in o ukrepih, ki jih je treba sprejeti zoper blago, glede katerega je ugotovljeno, da so bile z njim kršene take pravice, ni formalni pogoj za veljavnost zahtev za ukrepanje, vloženih pri carinski upravi pred 1. julijem 2004.

2. Z Uredbo št. 1383/2003 ni v nasprotju to, da carinski uradniki posredujejo podatke, ki so jih pridobili med opravljanjem dejavnosti v skladu s to uredbo, za namene zunaj obsega, ki je določen v členu 9(2) in (3), prvi pododstavek, Uredbe, konkretno pri zaslišanju prič ali predložitvi pisnih dokazov, ki jih zahtevajo nacionalna sodišča.

3. Uredba št. 1383/2003 ni v nasprotju s tem, da se podatki, pridobljeni med opravljanjem dejavnosti na podlagi člena 9(2) in (3) uporabijo v postopku, ki je bil sprožen, da bi se preprečil vzporedni uvoz iz tretjih držav, kadar je kršena pravica do znamke.